

Teosofisen Seuran Suomalaisen Osaston kolmas ja lopullinen perustava kokous.

Syyskuun 15 p:nä klo 6 illalla oli Teosofisen Kirjakaupan ja Kustannusliikkeen huoneustoon Helsingissä, Mikonkatu 11, kokoontunut noin 80 innokasta teosofia lopullisesti perustamaan Teosofisen Seuran Suomalaista Osastoa (Sektisionia).

Kokouksen avasi Pekka Ervast, joka ensin puhui seuraavaan tapaan sekä suomen että ruotsin kielellä:

„Veljet ja sisaret! Marraskuun 4 p:nä viime vuonna oli meillä Teosofisen Seuran Suomalaisen Osaston ensimmäinen perustava kokous ja maaliskuun 3 p:nä tänä vuonna toinen. Nyt syyskuun 15 p:nä on kolmas, ja vaikka siis jo kauan aikaa on tätä asiaa ajettu ja mietitty, on vasta nyt todella tullut hetki, jolloin tämä Suomalainen Osasto perustetaan.

„Tällä hetkellä valtaa minut jonkinmoinen arkuus eli, jos niin saan sanoa, pelko, joka ehdottomasti on voitettava, mutta joka samalla muistuttaa minulle, kuinka tärkeä itse asiassa tämä hetki on. Jos ajattelemme – ja olemmehan niin monasti sitä punninneet – kuinka vakava ja vastuunalainen teosofinen liike on, ja kuinka se, joka tähän asti on ollut ikäänkuin äidin kohdussa näkymättömänä, nyt syntyy päivänvaloon Suomessakin Teosofisena Seurana, – jos ajattelemme tätä kaikkea, ymmärrämme, miksikä voi pelko nousta mieleen. Ja kuitenkin, niinkuin sanoin, on tämä pelko kerrassaan voitettava, sillä ainoastaan alempi minä pelkää, alempi persoonallisuus arkailee huomattessaan, että se on astumaisillaan ratkaisevan ja vastuunalaisen askeleen. Korkeampi minämme on aina tyyni ja astuu ilolla jokaisen askeleen, joka vie sitä eteenpäin Jumalaa kohti.

„Ja kun ylenmältä kannalta ajattelemme tätä liikettämme, ei se mitenkään ole pelättävä, vaan on mitä ihanin ja veljellisin liike. Mutta juuri sentähden että se on niin ihana liike, on se myös vastuunalainen. Sillä yksi asia on meidän muistettava, kun nyt käymme perustamaan Teosofisen Seuran: tämä seura ei ole aiottu yhtä tai toista ihmistä varten, ei yhtä tai toista kansaa varten, yhtä uskontomuotoa, yhtä yhteiskuntaluokkaa, yhtä sukupolvea varten, vaan se on aiottu kaikille ihmisille, se on inhimillinen liike, sielullinen, henkinen liike. Niinkuin kaikki suuret uskonnot se ottaa helmaansa kaikki ihmiset. Ja niinkuin tiedämme, sanotaan sen ensimmäisessä pykälässä, että Seuran tarkoitus on muodostaa veljeskunnan ydin, katsomatta rotuun, uskontunnustukseen, sukupuoleen, yhteiskunta-asemaan tai väriin, niihin kaikkiin asioihin katsomatta, joihin maailmassa niin paljon arvoa pannaan, vaikka ne ovat aivan toisarvoisia. Sentähden on meidän muistettava, että Teosofiseen Seuraan tullessamme emme ole köyhiä emmekä rikkaita, emme herroja emmekä työmiehiä, emme hienosti puettuja „maailman lapsia“ emmekä sarkanuttuisia „heränneitä“. Teosofisen Seuran jäsenenä emme kuulu mihinkään eritykseen yhteiskuntaluokkaan emmekä ole minkään erityisen kansakunnan lapsia emmekä minkään erityisen

uskontokunnan kahlehdittuja jäseniä. Ulkonaisesti saatamme olla kastettuja ja kuulua mihinkä uskontoon tahansa ja mihinkä yhteiskuntaluokkaan tahansa ja voimme puhua eri kieltä, mutta kun tulemme Teosofiseen Seuraan, silloin tuo kaikki putoo päältäämme, silloin rikkaus ja köyhyys häviää, silloin yläluokkalaisuus ja alaluokkalaisuus poistuu, silloin suomalaisuus tai ruotsalaisuus tai englantilaisuus haihtuu mitättömiin, kaikki ulkonaisen maailman erotukset katoavat ja me olemme ainoastaan ihmisiä, sieluja jotka kokoonnumme yhdessä etsiäksemme totuutta – Jumalaa.

„Tämä on Teosofisen Seuran tarkoitus, ja sehän on yhdeltä kannalta katsoen niin äärettömän helppoa, yksinkertaista ja suurta! Tämän Seuran tarkoitus on olla kouluna, jossa saamme oppia tuntemaan itsemme, oppia olemaan juuri niinkuin sisimmässä itessämme, pyhimässä ja puhtaimmassa sielussamme olemme. Meidän ei tarvitse siinä pelätä omia ajatuksiamme, mikäli ne tavoittavat korkeinta eikä, tunteitamme, mikäli ne tavoittavat yleistä inhimillistä rakkautta, eikä tahtoaamme ja sen vapautta, silloin kun tahdomme Jumalaa. Tällaisen on Teosofisen Seuran oltava, ja sentähden, kun perustamme tämän jumalallisen liikkeen ja Seuran Suomalaisen Osaston, olkoon meillä kaikilla selvänä juuri tämä aate, että T. S:n jäsenenä olemme ihmisiä, vain ihmisiä ja toistemme veljiä.

„Meillä täällä Suomessa on monta päivän kysymystä, valtiollista, yhteiskunnallista y. m. Meillä on kielikysymykset ja monet muut, joissa ihmiset ovat eri mieltä ja jotka erottavat heidät toisistaan, veljiä toisistaan. Teosofisessa Seurassa näiden kaikkien asiain pitää haihtua. Surullista olisi, jos Teosofisessa Seurassa tulisi kysymys erikielisydestä tai eriluokkaisuudesta tai eri kansallisuudesta. Sellaiset erotukset jättäkäämme syrjään.

„Muistan, kuinka monta vuotta sitten kirjoitin Annie Besantille kysyen, enkö voisi päästä Englantilaisen Osaston jäseneksi, koska sanoin tuntevani enemmän vetovoimaa englantilaisiin teosofeihin kuin ruotsalaisiin. Annie Besant vastasi silloin: „Se ei käy päinsä, sillä karman herrat ovat asettaneet teidät Suomeen, joka toistaiseksi ainakin kuuluu Ruotsalaisen Osaston piiriin“. Ei ole niinkään yhdentekevää, pysyimmekö yhdessä niiden kanssa, joiden keskuuteen karma on meidät asettanut, ja sentähden täytyy omien personallisten mielihalujemme väistyä. Minä soisin ja toivoisin, että kaikki, jotka täällä Suomessa tahtovat kuulua Teosofiseen Seuraan, voisivat kuulua myöskin Suomalaiseen Osastoon. Minä soisin, että voisimme kaikki olla tässä Seurassa täysin veljiä, että voisimme Teosofisessa Seurassa käytännöllisesti ratkaista polttavat päivän kysymykset, niin että eri kieltä puhuvat ja eri luokkaan kuuluvat voisivat Seurassa kuulua yhteen, kuulua samaan Osastoon, tuntea itsensä veljiksi, tuntea ja tunnustaa, ettei ole mitään eroa ihmisten välillä. Soisin, että kaikki voisivat tunnustaa: mitä siitä, mihinkä yhteiskuntaluokkaan kuulun, minä olen veli kaikkien teosofian harrastajien kanssa. Olen veli kaikkien ihmisten kanssa, mutta tahdon tunnustaa olevani erityisellä tavalla veli, aateveli kaikkien niitten kanssa, jotka harrastavat minun kanssani samaa asiaa.

„Jos ajattelemme suurta esimerkkiä, Jeesus Natsarealaista, niin hän, joka oli täydellisesti puhdas ja pyhä, ei mennyt etsimään ulkonaisesti puhtaita ja pyhiä ja muitten kunnioittamia ihmisiä seuraajikseen. Hän etsi niitä, jotka vapaaehtoisesti tulivat hänen luokseen. Niiden kanssa hän seurusteli, joidenka sydän veti heitä hänen luokseen, jotka tahtoivat sielussaan palvella Jumalaa samalla tavoin kuin hän. Sentähden hänestä sanottiin: „Tämä on yhdessä syntisten kanssa“.

„Samalla tavalla jos joku ihminen meillä on leimattu ruotsalaiseksi, ruotsalaiseen puolueeseen kuuluvaksi, tai suomettarelaiseksi tai nuorsuomalaiseksi tai sosialistiksi, niin hänen pitäisi Teosofisessa Seurassa seurustella vapaasti ja veljellisesti kaikkien Seuran jäsenien kanssa, kuulokootpa sitten kuinka erilaiseen ryhmään tai piiriin tahansa, niin että häntä katsottaisiin karsaasti ja moitittaisiin tästä. Sellaisen, joka olisi tunnettu kaikin puolin tyypilliseksi yläluokkalaiseksi, pitäisi käyttäytyä niin, että hänestä sanottaisiin: „kas tuota, joka seurustelee sosialistien ja kaikenmoisen roskaväen kanssa!“ Ja pitäisi olla niin, että sosialisteista ja kaikista alaluokkaan kuuluvista heidän toverinsa sanoisivat: „katsokaa noita hölmöjä, jotka etsivät herrain suosiota“. Näin pitäisi meidän jättää kaikki omat pyyteemme ja mielihalumme Teosofisessa Seurassa ja olla ainoastaan ihmisiä, veljiä.“

Tämän jälkeen puhuja teki selkoa maaliskuun kokouksessa valitun seitsenhenkisen komitean työstä. Tämä oli rajottunut Suomalaisen Osaston sääntöjen korjaamiseen kokouksessa lausuttujen toivomusten mukaan ja kirjevaihtoon Teosofisen Seuran uuden presidentin, Mrs. Annie Besantin kanssa. Mihinkään toimenpiteisiin Senatiin nähden ei oltu voitu ryhtyä, ennenkuin Mrs. Besant vahvistaisi Suomalaisen Osaston säännöt, joissa Amerikan suomalaisia koskeva pykälä ei vielä ollut valmis. Muuten Annie Besant oli kirjottanut iloitsevansa siitä, että Suomeen perustetaan Teosofinen Osasto, ja tahtovansa auttaa asian perille saattamista. Niinpä hän oli ottanut puhuakseen Amerikan suomalaisten puolesta T. S:n Amerikkalaisen Osaston ylisihteerille. Teosofisen Seuran osastoilla on näet maantieteelliset rajansa, jonka tähden Amerikan suomalaistenkin täytyisi säännönmukaisesti kirjottautua Amerikkalaisen Osaston jäseniksi. Koska Annie Besant paraikaa oli Amerikassa, ei tämä kysymys vielä ollut ratkaistu. Puhuja kertoi komitean kuitenkin arvelleen, ettei ollut mitään estettä Suomalaisen Osaston lopulliselle perustamiselle. Uusi yhdistyslaki oli pian odotettavissa ja hallituksen puolelta varmaan ei tehtäisi vastarintaa.

Puhuja ehdotti sentähden, että listalle kirjoitettaisiin niiden nimet, jotka nyt halusivat astua Teosofiseen Seuraan, ja että samalla maksettaisiin sisäänkirjoitusmaksu, 1 mka. Sen jälkeen voisivat uudet jäsenet ryhtyä asianomaisiin ylisihteerin ja hallinnon jäsenten vaaliin.

Kun ehdotus oli hyväksytty, valittiin kokouksen puheenjohtajaksi Pekka Ervast ja pöytäkirjuriksi Martti Humu. Edellinen luki ääneen Suomalaisen Osaston säännöt niiden korjatussa muodossa, jotka säännöt sinänsä hyväksyttiin, ja sitten ryhdyttiin jäsenkirjotukseen. 61 henkilöä kirjottautui heti Teosofisen Seuran jäseniksi.

Nyt käytiin vaaleihin. Koska niiden tuli tapahtua suljetuilla lipuilla, määrättiin tarkastajiksi F. A. Johansson ja F. Korpi.

Ensin tapahtui ylishteerin vaali. Suomalaisen Osaston ylishteeriksi valittiin yksimielisesti Pekka Ervast.

Uusi ylishteeri nousi lavalle ja kiitti. Hän sanoi sydämellisesti iloitsevansa siitä, että vaali oli tapahtunut yksimielisesti. Se osotti, että luottamus häneen ja hänen vähäisiin kykyihinsä oli yleinen. „Koska itsekkin luotan hyvään tahtooni“, hän sanoi, „toivon, että tässä jotenkuten eteenpäin mennään. Sitäpaitsi nämä ensimmäiset vaalit ovat voimassa ainoastaan vuosikokoukseen maaliskuussa 1908, jolloin tapahtuu uusi vaali. Olen kuitenkin erityisesti iloinen siitä, että nyt olen ylishteeri, sillä lokakuussa aion lähteä Tukholmaan Annie Besantia tapaamaan, ja silloin olen tilaisuudessa hänen kanssaan järjestämään kaikki Suomalaista Osastoa koskevat asiat.“

Ylishteerin kehotuksesta ja ehdotuksesta valittiin sitten, hallintoon 3 ruotsalaista ja 3 suomalaista jäsentä. Valituiksi tulivat: varikon päällikkö Albert Backman varapuheenjohtajaksi, ekonomii F. A. Johansson taloudenhoitajaksi, rouva Ida af Hällström kassantarkistajaksi, professori Viktor Heikel, työmies A. Aaltonen ja rouva Martti Humu jäseniksi.

Kun ylishteeri vielä oli ilmottanut, että hän hallinnossa pian ottaisi puheeksi, mille kannalle olisi järjestettävä Teosofisen Kirjakaupan ja Kustannusliikkeen asiat ja missä suhteessa mainittu liike tulisi olemaan Teosofiseen Seuraan, julisti hän kokouksen päättyneeksi toivoen uudelle yritykselle siunausta niiden korkeiden ihmisolentojen puolelta, jotka seisovat teosofisen liikkeen takana.

Kokous loppui täten kellon lähetessä kymmentä. Koko ajan oli vallinnut mitä toverillisin ja hilpein mieliala. Että mahtavat henkisetkin voimat olivat liikkeellä, lienee moni sydämessään tuntenut.